

AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2023/1842 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2023. május 10.)

a nyolcadik, kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2021. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

- tekintettel a nyolcadik, kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2021. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 99. cikkére és 100. cikke harmadik franciabekezdésére, valamint V. mellékletére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0114/2023),
- A. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 208–210. cikkében említett uniós fejlesztési együttműködés az Egyesült Nemzetek Szervezete 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje (a továbbiakban: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend) és annak fenntartható fejlődési céljai által meghatározott globális kontextusban működik;
- B. mivel az Unió számos fejlődő országgal ápol együttműködési kapcsolatot azzal a fő célkitűzéssel, hogy a kedvezményezett országoknak biztosított fejlesztési segély és technikai segítségnyújtás révén segítse a gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődést, elsődlegesen abból a célból, hogy hosszú távon csökkentse és megszüntesse a szegénységet.
- C. mivel az uniós fejlesztési együttműködés célja az Unió értékeinek és érdekeinek világszerte történő védelme és előmozdítása az Unió külső tevékenységére vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (5) bekezdésében, valamint 8. és 21. cikkében meghatározott célkitűzések és elvek követése érdekében;
- D. mivel 1959-től 2020-ig az Európai Fejlesztési Alapok (EFA) fejlesztési együttműködési támogatást nyújtottak az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) országoknak és a tengerentúli országoknak és területeknek (TOT-ok); mivel az AKCS-országokkal és a TOT-okkal fenntartott uniós kapcsolatokat szabályozó keretet a 2000. június 23-án Cotonouban aláírt, 20 évre szóló, később 2022. június 30-ig meghosszabbított partnerségi megállapodás (a továbbiakban: Cotonoui Megállapodás) képezte;
- E. mivel a 11. EFA a hatályvesztésre vonatkozó rendelkezés 2020. december 31-i hatálybalépésével a végső szakaszába ért, és 2021-től az EFA-programok bekerültek az Unió többéves pénzügyi keretébe; mivel azonban a meglévő finanszírozási megállapodásokra vonatkozó egyedi szerződéseket 2023. december 31-ig még aláírják;
- F. mivel a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben az AKCS-országoknak nyújtandó fejlesztési együttműködési támogatás a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközbe (Globális Európa), a tengerentúli országoknak és területeknek nyújtandó fejlesztési együttműködési támogatás pedig a Grönlandot is magában foglaló tengerentúli társulási határozatba ⁽¹⁾ épül be;
- G. mivel a 8., 9., 10. és 11. EFA nem része az Unió általános költségvetésének, végrehajtásuk és a róluk szóló beszámolás lezárásukig továbbra is külön történik;
- H. mivel az EFA-kat szinte teljes egészében a Bizottság Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága (DG INTPA) ⁽²⁾ irányítja, a 2021. évi EFA-kiadások kis részét (0,25 %) pedig az Európai Polgári Védelem és Humanitárius Segítségnyújtási Műveletek Főigazgatósága kezeli;

⁽¹⁾ A Tanács (EU) 2021/1764 határozata (2021. október 5.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról (a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat) (HL L 355., 2021.10.7., 6. o.).

⁽²⁾ A DG DEVCO neve 2021 januárjában lett DG INTPA.

- I. mivel a fejlesztési együttműködés a hagyományosabban a szociális ágazatokra való összpontosítástól a kölcsönös érdekeknek, többek között a beruházásoknak, a kereskedelemnek és a magas hozzáadott értékű gazdasági ágazatok fejlesztésének, a fenntartható fejlődésnek, az oktatás és a nemek közötti egyenlőségnek a hangsúlyosabbá válása felé halad;
- J. mivel strukturális változásokra van szükség a fejlődő partnerországok mezőgazdasági ágazatában, különösen a helyi mezőgazdasági kistermelők szerepének megerősítése, az új mezőgazdasági technológiák alkalmazásában való segítségnyújtás, a korszerű vízgazdálkodási módszerek alkalmazása és a piacra jutás megkönnyítése révén;
- K. mivel az Unió az „Európa együtt” megközelítés (?) révén helyi szintű együttműködést folytat a tagállamokkal, a helyi kedvezményezettekkel és a többi adományozóval annak érdekében, hogy kézzelfogható hatást és átalakulást érjen el a partnerországokban; emlékeztet arra, hogy a költségvetés-támogatásnak meg kell felelnie a partnerországok igényeinek, valamint a főbb uniós szakpolitikáknak; emlékeztet arra, hogy mérni kell a programok teljesítményét és a partnerországokban és a civil lakosság körében kifejtett hatásukat is;
- L. mivel a fejlesztési együttműködés a tagállamok és az Unió megosztott hatáskörébe tartozik, és az EUMSZ 208. cikke kifejezetten kimondja, hogy „az Unió és a tagállamok fejlesztési együttműködési politikája kiegészíti és megerősíti egymást”;
- M. mivel az Unió és a tagállamok közös fellépéseket hajthatnak végre, és tájékoztatniuk kell egymást a fejlesztési együttműködés területén folyamatban lévő fellépésekről;
- N. mivel a fenntarthatóság kulcsfontosságú a kitűzött célok és eredmények eléréséhez, különösen a fejlesztési támogatás hosszú távú hatásainak megvalósulásához;
- O. mivel az EFA végrehajtása és általában a fejlesztés hagyományosan kockázatos, összetett és gyorsan változó környezetben zajlik, amelyet 2021-ben a Covid19-világjárvány és az Unió egyes partnerországaiban tapasztalható instabil politikai helyzet súlyosbított, akadályozva az EFA és a vonatkozó ellenőrzési tevékenységek végrehajtását;
- P. mivel az egyre mélyülő éghajlati, éhezési, adósság-, humanitárius és egyéb válságokra való reagáláshoz szükséges és rendelkezésre álló források közötti egyre növekvő szakadék évtizedek óta először növekvő egyenlőtlenséget idéz elő az iparosodott és a kevésbé fejlett nemzetek között és növekvő szegénységet eredményez;
- Q. mivel – a korábbi nyilatkozat ellenére – az átláthatóság, az elszámoltathatóság, az emberi jogi átvilágítás, valamint a korrupció és a csalás elleni küzdelem előmozdítása kulcsfontosságú az uniós költségvetés-támogatási műveletek sikere szempontjából;
- R. mivel a humanitárius és fejlesztési segély a Szerződésben rögzített és az uniós értékek középpontjában álló tényleges globális szolidaritás kifejeződése;

A költségvetés végrehajtása

1. emlékeztet a 2021-es évet jellemző két eseményre, nevezetesen arra, hogy ez volt a 11. EFA-hoz kapcsolódó, hatályvesztésre vonatkozó rendelkezést (2020. december 31.) követő első év, ami azt jelenti, hogy 2021-ben nem tettek további globális kötelezettségvállalásokat a 11. EFA keretében megvalósuló projektekre, továbbá 2021-ben az elhúzódó Covid-válság hatással volt a 10. és 11. EFA szerződéseinek (egyedi kötelezettségvállalások: 2 118 millió EUR) és kifizetéseinek (3 393 millió EUR) pénzügyi végrehajtására (*);

(*) Ezen eszköz segítségével – a közös programozás és végrehajtás révén – az uniós küldöttségek jobban együtt tudnak működni a tagállamokkal és az országos érdekelt felekkel, <https://europa.eu/capacity4dev/wbt-team-europe>

(*) Az Európai Fejlesztési Alap éves beszámolója – 2021, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0321>

2. megállapítja, hogy az EFA az INTPA Főigazgatóság portfóliójának 46,1 %-át teszi ki a 2021-ben teljesített kifizetések tekintetében, amelyek 3 435 millió EUR-t tettek ki (ami az éves célkitűzés 91,27 %-a); megállapítja, hogy az Európai Beruházási Bank (EBB) kifizetései 613 millió EUR-t tettek ki; megjegyzi, hogy mivel a 11. EFA hatályvesztésre vonatkozó rendelkezése 2020. december 31-én lejárt, 2021-ben nem voltak új kötelezettségvállalások, kivéve az AKCS beruházási kereten belül a 9., 10. és 11. EFA műveleteinek pénzügyi eszközeiből befolyó bevételekből származó pénzeszközökre vonatkozó kötelezettségvállalásokat; megállapítja, hogy az EBB AKCS beruházási kerettel kapcsolatos kifizetései 179 millió EUR-t tettek ki;
3. sajnálja, hogy az elhúzódó Covid-helyzet miatt a szubszaharai Afrikában működő küldöttségek 50 %-a nem érte el az előrejelzett minimális kifizetési célt (90 %); hangsúlyozza, hogy a leginkább érintett ország Madagaszkár volt, amely szinte teljesen lezárta határait, és így nagyon megnehezítette a végrehajtás eredetileg tervezett folytatását; megjegyzi, hogy Csád és Gambia esetében az ok a végrehajtás felfüggesztése vagy késedelme volt; megjegyzi továbbá, hogy Etiópia, Guinea és Mali esetében a politikai válságok súlyosan érintették a műveleteket, és jelentős hatást gyakoroltak az előre jelzett költségvetés-támogatási kifizetésekre; megjegyzi továbbá, hogy a Covid-19-cel kapcsolatos korlátozások a csendes-óceáni és a karibi térségben is hatással voltak a végrehajtásra, és a Fidzsi-szigeteken és Haitin a gazdasági, társadalmi és politikai helyzet romlásából eredő negatív járulékos hatások akadályozták az infrastrukturális projektet;
4. üdvözli a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatóságának arra irányuló rendszeres erőfeszítéseit, hogy – 35 %-os arányt megcélözva – csökkentse a régi előfinanszírozások és a régi elköltetlen kötelezettségvállalások szintjét; megállapítja, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága túllépte a célt azáltal, hogy 46 %-kal csökkentette az EFA-k régi előfinanszírozását (50 % az egyéb támogatási területek esetében), az EFA-k régi, el nem költött kötelezettségvállalásait illetően és teljes felelősségi körére nézve pedig 39 %-kal;
5. megjegyzi, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága teljesítette azt a célkitűzését, hogy az EFA régi, lejárt szerződéseinek legfeljebb 15 %-a legyen érvényben; megjegyzi, hogy az EFA esetében 13 %-os, a teljes felelősségi területére nézve pedig 10 %-os teljesítményt ért el; megjegyzi, hogy az EFA esetében 2017 óta folyamatos javulás tapasztalható;

A tevékenységek hatása a pénzügyi kimutatásokban

6. megjegyzi, hogy az előfinanszírozás 101 millió EUR-val csökkent, főként azért, mert az aláírt szerződések számának csökkenése miatt kevesebb előleget fizettek ki (2020-ban 3 670 millió EUR, szemben a 2021. évi 2 118 millió EUR-val); megjegyzi továbbá, hogy a csökkenést főként a jelenlegi Covid19-világjárvány és a geopolitikai válságok miatti kihívások okozták, valamint ennek következtében az előfinanszírozás és az egyéb kifizetések jelentős csökkenése miatt a pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékeseik 266 millió EUR-val nőttek;
7. tudomásul veszi, hogy 2021 végén jelentősen alacsonyabb volt a nyitott szerződések száma, amit az EFA szűkítése, valamint a folyamatban lévő Covid19-járvány és geopolitikai válság új szerződések aláírására gyakorolt kedvezőtlen hatása okozott, aminek következtében az elhatárolt kiadások jelentős mértékben, 519 millió EUR-val csökkentek;
8. megjegyzi továbbá, hogy a támogatási eszközök kiadásainak 1 743 millió EUR-s általános csökkenése együttes hatást fejt ki: egyrészt a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó kihívások és a számos országban tapasztalható instabil geopolitikai helyzet 2021-ben hátráltatta az EFA tevékenységeinek végrehajtását, másrészt pedig a 10. és a korábbi EFA-k keretében végzett tevékenységek csökkenése összhangban van az EFA szűkítésével, ami az említett EFA-k keretében kevesebb nyitott szerződést eredményez;
9. megjegyzi, hogy a hatékony végrehajtás és a megfelelő finanszírozás az uniós fejlesztési együttműködés legitimitásának és hatékonyságának biztosítására szolgáló eszköz; úgy véli, hogy minél hosszabb a fejlesztési politika keretében kötött szerződések időtartama, annál fenntarthatóbbak lesznek a projektek;

10. megjegyzi, hogy az AKCS-országokban végrehajtott egyéb fellépésekre szánt, a tagállamok által a közelmúltban visszavont 600 000 000 EUR-s EFA-finanszírozást most a globális élelmiszerválság enyhítését célzó intézkedésekre fogják felhasználni; úgy véli, hogy ezeket az alapokat a helyi kisüzemi gazdálkodás, valamint az agroökológiai gyakorlatok és a fenntartható halászat további támogatására kell fordítani, ami elősegíti a helyi közösségek élelmiszer-önrendelkezését, és ezáltal csökkenti az ingadozó globális élelmiszer- és mezőgazdasági piacoktól való függésüket; felkéri a tagállamokat, hogy mostantól következetesen tartózkodjanak a visszavont EFA-források visszafizetésének elfogadásától, tekintettel arra, hogy az alapoknak fedezniük kell az AKCS-országok sürgős szükségleteit, és szem előtt tartva az Unió és tagállamai által a fejlesztési kötelezettségvállalásokhoz nyújtott finanszírozást, valamint a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherenciáról szóló szerződésben foglalt kötelezettségeket;
11. továbbá hangsúlyozza, hogy az élelmiszerválság kiváltó okainak kezeléséhez strukturális változásokra van szükség a fejlődő partnerországok mezőgazdasági ágazatában, különösen azáltal, hogy lehetővé teszik a helyi mezőgazdasági kistermelők számára az új mezőgazdasági technológiák alkalmazását, korszerű vízgazdálkodási módszereket vezetnek be, és megkönnyítik a piacra jutásukat;

A beszámoló megbízhatósága

12. megjegyzi, hogy a 8. EFA (1995–2000) költségvetése 12,8 milliárd EUR, a 9. EFA (2000–2007) költségvetése 13,8 milliárd EUR, a 10. EFA (2008-2013) költségvetése 22,7 milliárd EUR volt, a 11. EFA költségvetése pedig 30,5 milliárd EUR, amelyből 29,1 milliárd EUR-t az AKCS-országoknak, illetve 0,4 milliárd EUR-t a TOT-oknak különítették el, 1,1 milliárd EUR-t pedig az igazgatási költségekre fordítottak;
13. megjegyzi, hogy 2019-ben a Bizottság lezárta a 8. EFA projektjeinek fennmaradó lezáratlan tranzakcióit, és minden egyenleget és visszavont kötelezettségvállalást átcsoportosított a 9. EFA-ba; megjegyzi továbbá, hogy 2021-ben a Bizottság bejelentette a 8. EFA pénzügyi és operatív lezárását és azt, hogy minden kapcsolódó tevékenységet lezártak, az EFA-számlákon minden ellenőrzést és kontrollt elvégeztek, valamint minden szerződést és pénzügyi határozatot lezártak;
14. üdvözlí, hogy a Számvevőszék a 8., 9., 10. és 11. EFA által finanszírozott tevékenységekről szóló, a 2021. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésében arra a következtetésre jutott, hogy a 2021. december 31-én véget érő pénzügyi évre vonatkozó beszámoló minden lényegi szempontból hűen és az (EU) 2018/1877 tanácsi rendelet ^(⁹) (az EFA pénzügyi szabályzata) rendelkezéseivel és a közszolgálati számviteli standardokkal összhangban tükrözi az EFA-k pénzügyi helyzetét, a tárgyévi műveletek eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait;
15. elismeri, hogy az EFA-programoknak az Unió többéves pénzügyi keretébe való bevonásával a Számvevőszék EFA-val kapcsolatos ellenőrzése fokozatosan megszűnik, ahogy az EFA-ból származó kifizetések csökkennek, az uniós költségvetésből származó kifizetések pedig növekednek; megjegyzi, hogy a Számvevőszék ezt követően fokozatosan átcsoportosítja erőforrásait az uniós költségvetés ellenőrzésére; megjegyzi azonban, hogy a 2022. évi megbízhatósági nyilatkozattal kapcsolatos gyakorlat tekintetében a jelenlegi megközelítés (külön jelentés készül az EFA-ról) továbbra is érvényben marad;

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

16. üdvözlí a Számvevőszék véleményét, miszerint a 2021. december 31-én véget érő évre vonatkozó beszámoló alapjául szolgáló bevételek minden lényegi szempontból jogszerűek és szabályszerűek;
17. ismételten aggódalmát fejezi ki amiatt, hogy számos lehetséges oka van annak, hogy a Számvevőszék egymást követően elutasító véleményeket adott a kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről, mivel a 2021. december 31-én véget érő évre vonatkozó beszámolóban elfogadott kiadásokat lényeges hibaszint jellemzi;

⁽⁹⁾ A Tanács (EU) 2018/1877 rendelete (2018. november 26.) a 11. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi szabályzatról és az (EU) 2015/323 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 307., 2018.12.3., 1. o.).

18. megjegyzi, hogy a tranzakciók szabályszerűségének ellenőrzése céljából a Számvevőszék megvizsgálta egy 140 tranzakcióból álló, az EFA-n belüli kiadások teljes körére nézve reprezentatív mintát, megjegyzi továbbá, hogy ez a minta a Szükséghelyzeti Alap Afrikáért uniós eszközhoz kapcsolódó 26 tranzakcióból, 17 uniós képviselő által engedélyezett 92 tranzakcióból ⁽⁶⁾, valamint a Bizottság székhelyén jóváhagyott 22 kifizetésből ⁽⁷⁾ állt;
19. aggodalommal jegyzi meg, hogy a 140 vizsgált tranzakcióból 54 (38,8 %) tartalmazott hibát, míg 2020-ban ugyanennyi tranzakcióra 36 (25,7 %) hiba jutott; hangsúlyozza továbbá, hogy a Számvevőszék 43 hibát számszerűsített (2020-ban 31-et), amely alapján a 2021. évi pénzügyi évre vonatkozó hibaszintet 4,6 %-ra becsülte (2020-ban 3,8 % volt);
20. aggodalommal jegyzi meg, hogy a 2021. évi pénzügyi évben feltárt hibák tipológiája a 2020-as mintát követi, nevezetesen a becsült hibák a nem támogatható kiadásokhoz (2021-ben 38,6 %, 2020-ban 38,2 %), a közbeszerzési szabályok súlyos megsértéséhez (2021-ben 14,6 %, 2020-ban 2,2 %), az alapvető igazoló dokumentumok hiányához (2021-ben 23,3 %, 2020-ban 38,3 %) és a fel nem merült kiadásokhoz (18,1 % 2021-ben, 2020-ban 14,9 %) kapcsolódtak;
21. aggodalommal jegyzi meg, hogy a becsült hibaszint rendszeresen meghaladja a lényegességi küszöböt (2 %), mivel ez a 2021. évi pénzügyi évben a 8., 9., 10. és 11. EFA kiadásainak 4,6 %-át érintette (összehasonlításként: 2020-ban 3,8 %, 2019-ben 3,5 %, 2018-ban 5,2 %, 2017-ben 4,5 %, 2016-ban 3,3 %, 2014-ben és 2015-ben 3,8 %, 2013-ban 3,4 % és 2012-ben 3 % volt); megjegyzi, hogy a 2020. évi pénzügyi évhez képest a becsült hibaszint növekedése 0,8 % (2020-ban 0,3 % volt); ismét leszögezi, hogy döntő fontosságú hathatósan foglalkozni e növekedés okaival;
22. elismeri, hogy ami 2020-at illeti, a Számvevőszék a Covid19-világjárvány miatt nem tudott helyszíni látogatásokat tenni az uniós küldöttségeknél ⁽⁸⁾, ami megakadályozta, hogy bizonyos ellenőrzési eljárásokat elvégezzen, és kiváltképp azt, hogy a kiválasztott tranzakciók esetében elvégezze a szerződések teljesítésének ellenőrzését, ezért a Számvevőszék ellenőrzési munkája főként a tranzakciók és projektek dokumentumalapú ellenőrzésére korlátozódott az ellenőrzött felekkel való távösszeköttetés révén; megjegyzi azonban, hogy a Bizottság írásbeli kérdésekre adott válaszai és a Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottságában tartott meghallgatás alapján nincs bizonyíték arra, hogy a helyszíni ellenőrzések hiánya a pénzeszközök hűtlen kezelésének növekedéséhez vezetett volna; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság véleménye szerint az „Európa együtt” megközelítés hozzájárult ahhoz, hogy az Unió és tagállamai között sokkal szorosabb koordináció valósuljon meg a kedvezményezett országok szintjén, ami a hatékonyságot és az elszámoltathatóságot egyaránt növelte;

Átláthatóság és az ellenőrző és minőségbiztosítási rendszerek hatékonysága

23. tudomásul veszi a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága következtetéseit a hatáskörébe tartozó ellenőrzések költséghatékonysága (az ellenőrzési rendszer hatékonysága, eredményessége és gazdaságossága) tekintetében ⁽⁹⁾; hangsúlyozza azonban, hogy a Számvevőszék a korábbi évekhez hasonlóan úgy véli, hogy a feltárt hibák gyakorisága – ideértve az olyan végleges kifizetési kérelmekben talált hibákat is, amelyeknél korábban előzetes külső ellenőrzés és költségvizsgálat történt – rávilágít, hogy hiányosságok jellemzik az ellenőrzéseket; kéri a Bizottságot, hogy az éves magas hibaarányra tekintettel vizsgálja felül előzetes és utólagos ellenőrzési stratégiáját, és a szisztematikusabb ellenőrzések érdekében tegye általánosabbá a digitalizálást, prioritásként kezelve azokat a partnerországokat, ahol a legtöbb hibát azonosították;
24. aggodalommal állapítja meg, hogy 2020-hoz hasonlóan a Bizottság és végrehajtó partnerei több hibát követtek el a támogatásokhoz, valamint a kedvezményezett országokkal, nemzetközi szervezetekkel és tagállami ügynökségekkel kötött hozzájárulási és hatáskör-átruházási megállapodásokhoz kapcsolódó tranzakciókban, mint más támogatási formák (például építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződések) esetében; megállapítja továbbá, hogy a Számvevőszék által vizsgált 92 ilyen típusú tranzakcióból 39-nél merült fel számszerűsíthető hiba, amelyek a becsült hibaszint 81 %-át tették ki;

⁽⁶⁾ Botswana, Burkina Faso, Dzsibuti, Kelet-Timor, Etiópia, Ghána, Bissau-Guinea, Haiti, Jamaica, Libéria, Malawi, Mali, Niger, Nigéria, Tanzánia, Uganda és Zambia.

⁽⁷⁾ Mind a 140 kifizetést a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága intézte.

⁽⁸⁾ Botswana, Burkina Faso, Etiópia, Ghána, Bissau-Guinea, Haiti, Libéria, Malawi, Niger, Nigéria, Tanzánia, Uganda és Zambia.

⁽⁹⁾ A DG INTPA 2021. évi éves tevékenységi jelentése, 51. o.

25. tudatában van annak, ahogyan azt a Bizottság a Számvevőszék éves jelentésére adott válaszaiban ⁽¹⁰⁾ kijelentette, hogy a Bizottság összetett politikai és technikai környezetben működik harmadik országokban, számos partnerrel, például partnerországokkal, nemzetközi szervezetekkel vagy tagállami ügynökségekkel együttműködve; megjegyzi továbbá, hogy bár rendszeresen készítenek cselekvési terveket annak érdekében, hogy a hibaarányt a lehető legalacsonyabb szinten tartsák, a Bizottság ebben az összefüggésben valószínűtlennek tartja a hibamentes forgatókönyvet;
26. a Számvevőszék észrevételeit megerősítve ismét felkéri a Bizottságot, hogy gondolja át az utólagos ellenőrzések során alkalmazott költséghatékonysági megközelítést, mivel az nem feltétlenül hatékony, és pontosan azokhoz a hiányosságokhoz vezethet, amelyekre a Számvevőszék és a Parlament egyaránt rámutatott;
27. aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék jelentése szerint 15 számszerűsíthető hiba és nyolc nem számszerűsíthető hiba esetében a Bizottságnak elegendő információ állt rendelkezésére ahhoz, hogy a kiadások elfogadása előtt megelőzze, illetve feltárja és korigálja a hibákat; megjegyzi továbbá, hogy a Számvevőszék értékelése szerint, amennyiben a Bizottság megfelelően felhasználta volna a rendelkezésére álló összes információt, a becsült hibaszint 2,4 százalékponttal alacsonyabb lett volna, összehasonlítva a 2020-as 1,19 százalékponttal;
28. megjegyzi, hogy a Számvevőszék jelentése szerint 25, számszerűsíthető hibával érintett tranzakció esetében került sor ellenőrzésre vagy költségvizsgálatra, ezek 1,9 százalékponttal járultak hozzá a becsült hibaszinthez; megjegyzi továbbá, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatóságának ellenőrzési rendszere előzetes ellenőrzéseken alapul, valamint az ellenőrzésekről vagy költségvizsgálatokról szóló jelentésekben szereplő, a ténylegesen elvégzett munkára vonatkozó információk nem tették lehetővé a Számvevőszék számára annak megítélését, hogy az említett előzetes ellenőrzések során a hibák feltárhatók és korigálhatók voltak-e, mivel a jelentések nem terjednek ki a bejelentett kiadások 100 %-ára, és nem tartalmaznak elegendő részletet annak megerősítéséhez, hogy azok a tételek, amelyeknél a Számvevőszék hibákat tárt fel, az előzetes ellenőrzések részét képezték-e;
29. üdvözlöi, hogy a Bizottság 2021 szeptemberében és 2022 májusában felülvizsgálja a költségvizsgálatok feladatmeghatározásait; megjegyzi, hogy a Bizottság az elemzések további elmélyítését és más szempontok, például a mintavétel kezelését, valamint az ellenőrzési keretszerződés felhasználóinak körében 2022 februárjában végzett felmérés tanulságainak és válaszainak integrálását tervezi;
30. hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék két olyan kifizetési területet azonosított, ahol a fizetési feltételek jellege miatt jellemzően kevesebb hiba fordul elő a tranzakciókban; a) költségvetés-támogatás és b) nemzetközi szervezetek által lebonyolított olyan több támogatót tömörítő projektek, amelyeknél az ún. „feltételezéses megközelítést” ⁽¹¹⁾ alkalmazzák; megjegyzi, hogy a Számvevőszék 2021-ben négy költségvetés-támogatási tranzakciót és nyolc nemzetközi szervezetek által irányított „feltételezéses megközelítést” alkalmazó projektet ellenőrzött;
31. elfogadhatatlannak tartja, hogy a korábbi évekhez hasonlóan egyes nemzetközi szervezetek csak korlátozott hozzáférést biztosítottak a dokumentumokhoz (pl. csak olvasható formátumban), meggátolva a Számvevőszéket abban, hogy másolatokat készítsen a dokumentumokról, ami akadályozta az ellenőrzés megtervezését és végrehajtását és késedelmekhez vezetett, és ezáltal megakadályozta a Számvevőszéket abban, hogy élhessen az EUMSZ által biztosított alapvető előjogaival, ahogy azt már említették a Számvevőszék 2018. és 2020. évi éves jelentésében szereplő kapcsolódó észrevételekben; elismeri a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a hibaarányhoz hozzájáruló tranzakciókban érintett nemzetközi szervezetekkel folytatott aktív együttműködés keretében a gyakorlati megoldások azonosítása, valamint magas szintű párbeszéd révén kezelje a problémákat; üdvözlöi ezen erőfeszítések egyes pozitív eredményeit: a Számvevőszék 2021. évi ellenőrzése tekintetében 2020-hoz képest javult a Világbankkal folytatott együttműködés; mindazonáltal kitart amellett, hogy többet kell tenni, és felhívja a Bizottságot, hogy folytassa az erőfeszítéseket és erősítse az együttműködést a nemzetközi szervezetekkel annak biztosítása érdekében, hogy a Számvevőszék teljeskörűen, korlátlanul és időben hozzáférhessen minden szükséges információhoz, lehetővé téve a Számvevőszék számára az uniós költségvetési kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének ellenőrzését;

⁽¹⁰⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/annualreports-2021/annualreports-2021_HU.pdf (411. o.).

⁽¹¹⁾ A feltételezéses megközelítés értelmében, ha a több támogatót tömörítő projektekhez nyújtott bizottsági hozzájárulásokat más adományozók hozzájárulásaival együtt kezelik és nem különítik el konkrétan meghatározható kiadási tételekre, akkor a Bizottság mindaddig azt feltételezi, hogy ez a kiadás megfelel az uniós támogathatósági szabályoknak, amíg az egyesített összegben található annyi támogatható kiadás, amennyi fedezi az uniós hozzájárulás összegét, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/annualreports-2021/annualreports-2021_HU.pdf

32. megállapítja, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatóságának a fennmaradó hibaarányra vonatkozó tizedik vizsgálata, amelyet 2021-ben a főigazgatóság megbízásából egy külső szerződő fél végzett, úgy becsülte, hogy az általános fennmaradó hibaarány immár a hatodik egymást követő évben a Bizottság által meghatározott 2 %-os lényegességi küszöb alatt van: 1,14 % (2020-ban 0,95 %);
33. hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék értékelése szerint a fennmaradó hibaarányra vonatkozó vizsgálat nem minősül bizonyosságot nyújtó szolgáltatásnak vagy ellenőrzésnek, és a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága által rendelkezésre bocsátott, fennmaradó hibaarányra vonatkozó módszertanon és kézikönyvön alapul; hangsúlyozza továbbá, hogy a Számvevőszék az EFA-ról szóló 2017–2020-as éves jelentéseiben ismertette a vizsgálatok korlátait, amelyek hozzájárulhattak a fennmaradó hibaarány rendszeres alulbecsléséhez;
34. tudomásul veszi a Számvevőszék véleményét, miszerint a fennmaradó hibaarányra vonatkozó vizsgálat egyik kritikus szempontja az, hogy milyen mértékben lehet más ellenőrök munkájára támaszkodni, és kifejti, hogy három forgatókönyv lehetséges: a) nem támaszkodnak más ellenőrök munkájára, és teljes tételes ellenőrzést végeznek; b) részlegesen támaszkodnak más ellenőrök munkájára, és csökkentik a tételes ellenőrzés mértékét; c) teljes mértékben más ellenőrök munkájára támaszkodnak és nem végeznek további ellenőrzést; megjegyzi, hogy ez utóbbi forgatókönyv 2020-ban a tranzakciók 15 %-ára volt érvényes, míg 2021-ben már 34 %-ukra; ezért osztja a Számvevőszék véleményét, miszerint ilyen nagy mértékben támaszkodni más ellenőrök munkájára ellentétes a fennmaradó hibaarányra vonatkozó vizsgálat céljával, ami nem más, mint azon hibák arányának becslése, amelyeket a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatóságának ilyen hibák megelőzésére, felderítésére és kijavítására irányuló egyik vezetőségi ellenőrzése sem tárt fel;
35. megjegyzi, hogy 2018 óta a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága jelentősen csökkentette az éves tevékenységi jelentésekben szereplő fenntartások hatókörét (azaz a fenntartások által lefedett kiadások arányát), és a 2021. évi éves tevékenységi jelentés hasonlóképpen nem tartalmaz fenntartásokat;
36. osztja a Számvevőszék véleményét, miszerint indokolatlannak tartja, hogy a 2021. évi éves tevékenységi jelentésben nem szerepelnek fenntartások, és úgy véli, hogy ez részben a fennmaradó hibaarányra vonatkozó vizsgálat korlátaiból adódik, mivel a Számvevőszék e vizsgálatra vonatkozó megállapításai a kockázatosnak minősülő összegek becslésére is vonatkoznak, amely becslések szintén e vizsgálaton alapulnak; megjegyzi, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatóságának becslése szerint a kifizetésekor kockázatosnak minősülő teljes összeg 79,65 millió EUR (a 2021. évi kiadások 1,41 %-a), a záraskor kockázatosnak minősülő teljes összeg pedig 66,03 millió EUR; megjegyzi továbbá, hogy a kifizetésekor kockázatosnak minősülő összegből a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatóságának becslései szerint a következő években végzett ellenőrzései 13,62 millió EUR-t (24 %) fognak korrigálni (ez az összeg az úgynevezett „korrekciós képesség”) ⁽¹²⁾);
37. megjegyzi, hogy a Számvevőszéknek a 2019. és 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentéseiben megfogalmazott ajánlásait követve a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága megvizsgálta, hogy miként lehetne a legjobban beépíteni a Számvevőszék ajánlásait, és a várható költségeket és hasznokat teljes mértékben figyelembe véve változtatásokat eszközölni a fennmaradó hibaarányra vonatkozó kézikönyv és módszertan tekintetében; megállapítja, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága 2022 januárjában frissítette a fennmaradó hibaarányra vonatkozó vizsgálatot kapcsolatos kézikönyvet és módszertant;
38. megjegyzi, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága a korrekciós képesség kiszámításához szükséges adatok minőségének javításán dolgozik, és 2021-ben folytatta a visszafizettetésekkel és a számviteli adatok minőségével kapcsolatos képzési és tudatoságnövelő tevékenységeit; megjegyzi, hogy a korábbi évekhez hasonlóan a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága a feltárt eltérések kijavítása céljából célzott ellenőrzéseket végzett a beszédési megbízásokra vonatkozóan; megjegyzi, hogy a Számvevőszék áttekintette a 2021. évi korrekciós képesség kiszámítását, és tesztelte a visszafizettetések teljes sokaságának 35 %-át (érték szerint), és ennek során nem talált hibát a mintában;
39. üdvözlözi a hat mutatóból ⁽¹³⁾ álló „pénzügyi eredménytábla” létrehozását mint arra irányuló erőfeszítést, hogy a pénzügyi jelentéstétel egységesebbé váljon a Bizottság főigazgatóságain belül; megjegyzi, hogy 2021-ben ez további négy mutatóval egészült ki ⁽¹⁴⁾); megjegyzi, hogy e tíz mutató közül 2021-ben hat vonatkozott az EFA-ra és a vagyonkezelői alapokra; megjegyzi, hogy a „globális kötelezettségvállalás-felhasználás” tekintetében a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága 2021-ben az uniós költségvetés esetében 99 %-os, az EFA esetében pedig 97 %-os eredményt ért el a 2020-as 95 %-hoz, illetve 94 %-hoz képest, az „időben történő kifizetések” tekintetében pedig a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága 2021-ben az uniós költségvetés esetében 97 %-os, az EFA esetében pedig 95 %-os eredményt ért el a 2020-as 98 %-hoz, illetve 97 %-hoz képest;

⁽¹²⁾ A DG INTPA 2021. évi éves tevékenységi jelentése, 34. o.

⁽¹³⁾ A mutatók a következők: 1. kötelezettségvállalási előirányzatok végrehajtása, 2. a kötelezettségvállalási előirányzatoknak az előrejelzések szerinti végrehajtása, 3. a kifizetési előirányzatok végrehajtása, 4. a kifizetési előirányzatoknak az előrejelzések szerinti végrehajtása, 5. globális kötelezettségvállalás-felhasználás és 6. időben történő kifizetések.

⁽¹⁴⁾ A négy további mutató a következők: 7. a kötelezettségvállalások időben történő visszavonása, 8. számlaregisztrációs idő, 9. a számviteli adatok minősége, 10. a vezetői adatok minősége.

A csalások megelőzése, feltárása és korrekciója

40. megjegyzi, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága 2014 óta az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által rendelkezésre bocsátott módszertan alapján dolgozza ki és hajtja végre saját csalásellenes stratégiáját, amelyet a hatálybalépése óta háromszor frissített, az utolsót pedig 2021-ben fogadta el; megállapítja, hogy a stratégia végrehajtását nyomon követik, és a vezetés félévente jelentést kap a folyamatban lévő OLAF-vizsgálatokról és az OLAF ajánlásainak nyomon követéséről; megjegyzi továbbá, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatóságának 2021-ben elfogadott új cselekvési terve 16 belső intézkedést tartalmaz, amelyek közül 80 %-ot a megadott határidőn belül vagy az előirányzott ismétlődésnek megfelelően hajtottak végre, az intézkedések fennmaradó 20 %-a pedig vagy folyamatban van vagy végrehajtási határidejük 2022, és befejezésük 2022-re várható ⁽¹⁵⁾;
41. megjegyzi, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága is hozzájárult a Bizottság csalás elleni stratégiájához, és időben végrehajtotta a Bizottság csalásellenes cselekvési tervének (SWD(2021)0262) ⁽¹⁶⁾ 33. intézkedését; sajnálja, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága az OLAF pénzügyi ajánlásainak csupán 33 %-át követte nyomon, és összességében a (2017–2021 között kiadott) pénzügyi ajánlások 20 %-át hajtotta végre teljes mértékben, 20 %-át pedig részben, míg 60 %-uk végrehajtása folyamatban van vagy még elemzés alatt áll; ragaszkodik az OLAF ajánlásainak jobb végrehajtási arányához, még akkor is, ha az OLAF ajánlásainak teljesítése során előforduló ismétlődő nehézségek olyan jogi sajátosságoknak és korlátoknak tudhatók be, mint például a hosszadalmas jogi eljárások, az elévülési idő lejárta és a csőd;
42. megjegyzi, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága 2021 végén 23 (2020-ban 17, 2019-ben 19) folyamatban lévő vizsgálatról tudott, és az OLAF három vizsgálatot pénzügyi, igazgatási és/vagy igazságügyi ajánlásokkal, kettőt pedig ajánlások nélkül zárt le;
43. üdvözlözi az EU külkapcsolatai keretében a csalás megelőzéséről tartott új online képzést, a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága külső partnereinek szóló tájékoztató kampány elindítását, a főigazgatóság csalás elleni kapcsolattartója által a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatóságának csalás elleni hálózatával és az OLAF-fal való szoros együttműködésben végzett folyamatos központosítást és információterjesztést, a weboldalak és kézikönyvek frissítését, a csalás megelőzéséről és a csalás elleni szankciókkal kapcsolatos eszközökről szóló éves feljegyzést és a teljes személyzetnek szóló tájékoztató kampányt;
44. felhívja a Bizottságot, hogy javítsa tovább az ellenőrzéseket a tranzakciós hibák mérséklése és a Számvevőszék ajánlásainak teljeskörű végrehajtása érdekében;
45. kiemeli, hogy az uniós fejlesztési együttműködés legitimitása és hatékonysága a tevékenységek helyes végrehajtásától és megfelelő finanszírozásától függ; felhívja a Bizottságot, hogy javítsa tovább az ellenőrzéseket a tranzakciós hibák számának csökkentése és a Számvevőszék ajánlásainak teljeskörű végrehajtása érdekében;

Az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének lehetséges hatásai az Európai Fejlesztési Alapok 2021. évi beszámolójára

46. megjegyzi, hogy a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből való kilépéséről szóló megállapodásnak (a továbbiakban: a kilépési megállapodás) a két fél közötti megkötését követően az Egyesült Királyság kötelezettséget vállalt arra, hogy az Egyesült Királyság a tizenegyedik és valamennyi korábbi, még lezáratlan EFA lezárásáig továbbra is az EFA részese marad; megjegyzi továbbá, hogy az Egyesült Királyságot ugyanazon kötelezettségek terhelik, mint a tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapot létrehozó belső megállapodás értelmében a tagállamokat, továbbá lezárásukig a korábbi EFA-kból eredő kötelezettségek is;

⁽¹⁵⁾ A DG INTPA 2021. évi éves tevékenységi jelentése (43. o.).

⁽¹⁶⁾ Adott esetben a költségvetési támogatáshoz kapcsolódó „feltételrendszerbe” csalás elleni konkrét intézkedéseket is bele kell foglalni. A költségvetési támogatást és a makroszintű pénzügyi támogatást illetően adott esetben fejleszteni kell az ellenőrzési stratégiákat és meg kell erősíteni az ellenőrzési mechanizmusokat, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021SC0262>

47. megjegyzi, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás azt is kimondja, hogy amennyiben a tizedik EFA vagy a korábbi EFA-k keretében megvalósuló projektekből származó összegeket e megállapodás hatálybalépésének időpontjában nem kötötték le vagy visszavonták, úgy az említett összegek Egyesült Királyságra eső részét nem lehet újra felhasználni, és ugyanez vonatkozik a tizenegyedik EFA keretében 2021. december 31. után le nem kötött vagy visszavont pénzeszközök Egyesült Királyságra eső részére is;
48. üdvözlöi a Számvevőszék azon következtetését, miszerint nem kell beszámolni az EFA 2021. évi beszámolóját érintő pénzügyi hatásról, valamint az EFA 2021. december 31-re vonatkozó beszámolója megfelelően tükrözi a kilépési folyamat akkori helyzetét;

Uniós költségvetés-támogatás

49. megjegyzi, hogy a Bizottsággal kitöltetett kérdőívre adott összevont válaszokból kiderül, hogy az EFA keretében teljesített költségvetés-támogatási kifizetések 2021-ben 340 millió EUR-t tettek ki: 2021-ben 25 AKCS-ország és 10 tengerentúli ország és terület részesült az EFA keretében nyújtott költségvetés-támogatásban;
50. megjegyzi, hogy az elmúlt két évben az uniós költségvetés-támogatás összesen 4,2 milliárd EUR – 2020-ban 3 milliárd EUR, 2021-ben pedig 1,2 milliárd EUR – összegű kifizetéssel segítette az országokat a különböző ágazatokban végrehajtott reformok támogatása és a további gazdasági és társadalmi visszaesések megelőzése érdekében; megjegyzi továbbá, hogy a források előreütemezésére tett 2020-as erőfeszítéseket nem lehetett 2021-ben teljes mértékben ellensúlyozni, mivel az új Globális Európa eszköz az év folyamán, az előcsatlakozási eszköz pedig csak 2021 végén lépett hatályba; megjegyzi, hogy emellett több országban politikai akadályok és belföldi válságok gátolták a folyamatban lévő programok végrehajtását;
51. megjegyzi, hogy a szubszaharai Afrika továbbra is az uniós költségvetés-támogatás legnagyobb kedvezményezettje (35 %), amelyet az európai szomszédság (31 %), Ázsia (16 %), Latin-Amerika (6 %), a Nyugat-Balkán (4 %), a karibi térség (3 %), a tengerentúli országok és területek (3 %) és a csendes-óceáni térség (2 %) követ; megjegyzi továbbá, hogy a szerződés típusát tekintve az ágazati reformra vonatkozó teljesítési szerződések túlsúlyban vannak az állam- és rezilienciaépítési szerződésekhez és a fenntartható fejlődési célokra vonatkozó szerződésekhez képest: a portfólió értékének 79 %-át teszik ki, szemben a 19 %-kal, illetve 2 %-kal;
52. hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetés-támogatás a hatékony segítségnyújtás egyik eszköze, többek között válsághelyzetekben is: a közpolitikák végrehajtása és a fenntartható eredmények elérése érdekében segít megerősíteni az országok rendszereit és költségvetési folyamatait; emlékeztet arra, hogy fontos fenntartani a COVAX-eszközt (a Covid19-oltóanyagokhoz való globális hozzáférés eszközeit) annak érdekében, hogy a lehető leggyorsabban, legtisztességesebben és legbiztonságosabb módon maximalizálni lehessen a részt vevő országok lakosságának esélyeit a Covid19-oltóanyagokhoz vagy más oltóanyagokhoz való hozzáféréshez új válsághelyzet esetén; hangsúlyozza továbbá, hogy ez az eszköz a Covid19-világjárvány idején is fontos szerepet játszott, mivel további költségvetési mozgásteret biztosított a világjárvány kedvezőtlen hatásainak kezeléséhez; elismeri, hogy az Ukrajna elleni orosz agresszív háború pusztító globális hatásaira tekintettel a közeljövőben folytatódniuk kell ezen erőfeszítéseknek;
53. felhívja a figyelmet arra, hogy a szegénység felszámolása, a demokratikus értékek előmozdítása és a környezetkárosodás továbbra is napjaink legnagyobb kihívásai közé tartozik; emlékeztet arra, hogy méltánytalan és ökológiailag nem fenntartható egy olyan világ, ahol 111 fejlődő országban ⁽¹⁷⁾ 1,2 milliárd ember él súlyos, többdimenziós szegénységben; megfelelő finanszírozást kér a fenntartható fejlődési céloktól való eltávolodás megállítására érdekében;
54. hangsúlyozza, hogy a szegénység felszámolása nem jótékonyági feladat, hanem igazságtétel, és hatalmas humánpotenciál kibontakoztatásának kulcsa; hangsúlyozza továbbá, hogy külső beavatkozás nélkül több fronton is állandósul a szegénység körforgása, mivel a korlátozott vagy semmilyen vagyonnal nem rendelkező családok a szegénység csapdájába esnek, és krónikus élelmiszerhiánnyal, rossz egészségi állapottal, az éghajlatváltozás okozta sokkhatásokkal és társadalmi megbélyegzéssel szembesülnek; hangsúlyozza, hogy a távoli területeken élő családok továbbra sem jutnak hozzá számos olyan alapvető szolgáltatáshoz, mint a tiszta víz és alapvető köztisztaság, az egészségügyi ellátás és a piaci rendszerek, amelyek mind-mind fenntartják, ha nem rontják társadalmi-gazdasági helyzetüket;

⁽¹⁷⁾ 2022. évi globális többdimenziós szegénységi index (MPI).

55. felhívja a figyelmet arra, hogy az emberek és különösen a fiatalok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy országukban és régiójukban éljenek, tanuljanak és dolgozzanak; hangsúlyozza, hogy a szegénység elleni hatékony és eredményes intézkedések, valamint a mikrofinanszírozás és a kisvállalkozók fejlődésének észszerűsített támogatása nélkül a gazdasági okokból történő migráció – nevezetesen az agyelszívás – tovább fog nőni, ami a célországok és a származási országok számára egyaránt számos kihívást eredményez;
56. szilárd meggyőződése, hogy a szélsőséges szegénységgel szemben a legjobb többdimenziós és holisztikus megközelítést alkalmazni, és megismétli, hogy az oktatás (és a képzés) emberi jog és egyúttal a szegénység, a társadalmi kirekesztés és az egyenlőtlenségek elleni küzdelem leghatékonyabb eszköze;
57. hangsúlyozza, hogy becslések szerint a fejlődő országokban 64 millió gyermek nem jár általános iskolába; hangsúlyozza, hogy ez különösen a lányokat érinti, mivel a minőségi oktatáshoz való joguk továbbra is sérül az iskolabezárások, a távoktatáshoz – többek között a digitális oktatáshoz – való hozzáférés hiánya, valamint a nemzeti oktatási költségvetéseknek a nemzeti gazdaságokra nehezedő nyomásból eredő csökkentése miatt; hangsúlyozza továbbá, hogy az egyik fő ok a világ állandó konfliktus sújtotta területein jelen lévő erőszak, a másik nagy akadályt pedig – gyakran a konfliktusokkal szorosan összefonódva – a szegénység jelenti; emlékeztet annak fontosságára, hogy az esélyegyenlőség központi szerepet kapjon a fejlesztés terén; hangsúlyozza, hogy a fejlődő országokban a nők szerepvállalásának növelése és a megfelelő oktatáshoz való hozzáférés – különösen a lányok és a nők számára – fontos lépés a szegénység és az élelmiszer-ellátás bizonytalansága elleni küzdelemben; hangsúlyozza továbbá, hogy a partnerországokban ösztönözni kell a fiatal nők hozzáférését az európai projektekhez, az üzleti képzéshez és a finanszírozáshoz, mivel a nők számos fejlődő országban fontos szerepet játszanak a helyi és regionális gazdaság fejlesztésében;
58. megjegyzi, hogy az EU mintegy 100 országban és olyan partnerségeken keresztül támogatja az oktatást, mint a „Globális partnerség az oktatásért”⁽¹⁸⁾ és az „Az oktatás nem várhat”⁽¹⁹⁾, és a kormányokkal és a nem kormányzati érdekelt felekkel kialakított partnerségek keretében továbbra is támogatja a nemek közötti egyenlőséget;
59. méltányolja, hogy a Bizottság prioritásként kezeli a 10 %-os cél túllépését, és a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága teljes portfólióján belül az oktatás tekintetében a 13 % elérésére törekszik;
60. megjegyzi, hogy 2021-ben az EU 85 millió EUR-t folyósított az EFA-ból a partnerországok oktatásának támogatására, a 2018–2020-as időszakban hozzájárulva ezzel több mint 32 millió általános iskolai tanuló és közel 3 millió középiskolai diák beiskolázásához; megjegyzi, hogy a 85 millió EUR-ból 6 millió EUR-t az AKCS-országok esetében az Erasmus mobilitási és kapacitásépítési projektjeinek támogatására, 31 millió EUR-t pedig a szakoktatásra és szakképzésre fordítottak – ebből az összegből 5 millió EUR-t a költségvetés-támogatási programok keretében fizettek ki, 1,2 millió EUR-t építési beruházásokra és árubeszerzésre, 0,8 millió EUR-t szolgáltatásokra fordítottak, a fennmaradó 24 millió EUR-t pedig támogatások formájában fizették ki;
61. megjegyzi, hogy a Bizottság tavaly vállalta, hogy 700 millió EUR-t nyújt a „Globális partnerség az oktatásért” kezdeményezés számára annak elősegítése érdekében, hogy 140 millió gyermeknek biztosítsanak képzett tanárokat, és további 88 millió gyermek járhatson iskolába és tanulhasson;
62. ismét hangsúlyozza, hogy a vállalkozói programok alapvető szerepet játszanak a szegénység elleni küzdelemben és a gazdasági növekedés előmozdításában; kiemeli, hogy az üzleti képzés nyújtása segíthet a kisvállalkozóknak a vállalkozásalapításban és az üzleti gyakorlatok javításában, lehetővé téve a szegény családok számára, hogy megtervezhessék a fenntartható megélhetés és a társadalmi-gazdasági reziliencia felé vezető utat; megjegyzi azonban, hogy az ilyen programok hatékonyságának javításához az ilyen képzést testre szabott támogatási és nyomonkövetési szolgáltatásokkal kell kiegészíteni; emlékeztet arra, hogy a partnerországokban ösztönözni kell a fiatal nők hozzáférését az európai projektekhez, az üzleti képzéshez és a finanszírozáshoz;

⁽¹⁸⁾ <https://www.globalpartnership.org/>

⁽¹⁹⁾ <https://www.educationcannotwait.org/>

63. üdvözlí, hogy 2021-ben hatályba lép az új országszintű kockázatkezelési keretrendszer (RMF+); megjegyzi, hogy ez az új eszköz a 2013-ban bevezetett korábbi kockázatkezelési keretrendszerre épül; megjegyzi továbbá, hogy az RMF+ a nemzetközi partnerségek változó keretfeltételeihez, a változó geopolitikai környezethez és az új Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközhöz (Globális Európa) igazodik, és azokra az országokra vonatkozik, amelyekkel az EU kétoldalú együttműködési megállapodást kötött, beleértve számos olyan országot is, ahol az EU nem nyújt költségvetés-támogatást;
64. megjegyzi, hogy az uniós küldöttségek és a Bizottság központi szolgálatai az RMF+ következtetéseit használják, és nyomon követik a kockázatsökkentő intézkedések végrehajtását és a politikai párbeszéd prioritásai terén elért eredményeket, szinergiát hozva létre más meglévő elemzési és beszámolási eszközökkel;
65. úgy véli, hogy más uniós programokhoz hasonlóan az EFA is a láthatóság, a megértés és a nyilvánosság hiányától szenved, mivel az uniós finanszírozásból részesülő helyi lakosság nem bír tudomással az Unió támogatásáról és szolidaritásáról; úgy véli továbbá, hogy az EFA-t jobban el kell magyarázni a nyilvánosságnak;
66. e tekintetben üdvözlí, hogy a Bizottság a 2021–2027-es finanszírozási időszakban valamennyi uniós finanszírozási program és irányítási mód tekintetében egységes és kötelező erejű vállalati minimumszabályokat vezetett be a kommunikációt és az EU láthatóságának növelését illetően⁽²⁰⁾; úgy véli azonban, hogy minden kedvezményezett országnak részben felelősnek kell lennie az (uniós szolgálatok felügyelete alatt álló) kommunikációs intézkedések programozásáért annak érdekében, hogy a lakosság körében növeljék az Unió által finanszírozott projektek és tevékenységek ismertségét; felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg ezt a lehetőséget;
67. úgy véli, hogy minden kedvezményezett országnak hosszú távú tervet kell benyújtania, amelyben a többéves pénzügyi keret ütemezésének megfelelően meghatározza a projektjeit és a céljait; úgy véli, hogy ez a struktúra fokozhatná az európai fejlesztési támogatás átláthatóságát és kiszámíthatóságát, lehetővé téve az Európai Bizottság által meghatározott hosszú távú célkitűzések kidolgozását, különösen az olyan, előzetes tervezést igénylő területeken, mint az energia, az egészségügy, a vízellátás, valamint a digitális és zöld átállás; megjegyzi, hogy ilyen tervet a kedvezményezett kormányoknak kellene benyújtania, amely a helyi érdekelt felek részvételére támaszkodna, akiknek a közreműködését ösztönözni kell; úgy véli, hogy ez azt is elősegítené, hogy a célországok – intézményeik és érdekelt feleik bevonása révén – részt vegyenek az uniós fejlesztési politika kidolgozásában;
68. kéri a Bizottságot, hogy az átláthatóság fokozása és az adatokhoz való hozzáférés javítása érdekében vizsgálja meg, hogy létre lehetne-e hozni egy olyan online platformot, ahol az összes EFA- és NDICI–Globális Európa-projektet közzéteszik;
69. meglelégedéssel veszi tudomásul, hogy a külső tevékenységek terén a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága más érintett főigazgatóságokkal és szolgálatokkal együtt új megközelítést fogadott el az országos, regionális és globális szintű kommunikációt illetően; megjegyzi, hogy ezen új megközelítés a széttagolt, projektspecifikus kommunikációtól egy célzottabb és mindinkább stratégiai erőfeszítés felé mozdul el; üdvözlí a külső fellépések terén a „Kommunikáció és az EU láthatóságának növelése” című aktualizált iránymutatás⁽²¹⁾ közzétételét, amelyben felvázolják, hogy mit várnak el az Unió külső fellépéseit végrehajtó partnerektől;
70. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU és az AKCS-országok közötti Cotonoui Partnerségi Megállapodás 2020. februári lejártát és az új partnerségi megállapodás 2021. áprilisi parafálását követően a Tanács még nem engedélyezte az új partnerségi megállapodás aláírását, ami a régi megállapodás évenkénti meghosszabbítását váltotta ki, és a teljes AKCS- és uniós közösséget a politikai párbeszéd és a fejlesztési politikák folytatásával kapcsolatos jogi szürke zónába helyezte; sürgeti a Tanácsot, hogy lépjen túl az egyetlen tagállam vétóján, és engedélyezze az új partnerségi megállapodás aláírását;

⁽²⁰⁾ https://commission.europa.eu/funding-tenders/managing-your-project/communicating-and-raising-eu-visibility_hu

⁽²¹⁾ https://international-partnerships.ec.europa.eu/knowledge-hub/communicating-and-raising-eu-visibility-guidance-external-actions_en

71. úgy véli, hogy a szinergiák megteremtése és az EFA és a NDICI–Globális Európa keretében nyújtott finanszírozás hozzáadott értékének növelése érdekében az EFA és a NDICI–Globális Európa finanszírozási tevékenységei közötti erőteljes és célzott koordinációval jobb eredményeket lehetne elérni az uniós fejlesztési támogatás terén, különösen a határokon átnyúló projekteken keresztül;
72. rámutat az állami támogatásokat és a magánkölcsonöket ötvöző vegyes finanszírozási eszközök hozzáadott értékére; kéri a Bizottságot, hogy részesítse előnyben és ösztönözze az ilyen eszközök alkalmazását; kéri a Bizottságot, hogy vonja be a magánszektor, nevezetesen a helyi kis- és középvállalkozásokon és vállalkozókon keresztül;
73. tudomásul veszi a Bizottságnak a többek között az EFA-ra vonatkozó értékeléseivel kapcsolatos észrevételeit; mindazonáltal megismétli az EFA által finanszírozott projektek átfogó értékelésére irányuló kérését annak érdekében, hogy a Parlament pontosan értékelni tudja az EFA-források hatását, és ellenőrizhesse, hogy tiszteletben tartják-e a fejlesztési támogatás végső célját, nevezetesen a szegénység csökkentését és végső soron felszámolását;
74. felhívja a figyelmet az uniós fejlesztési és humanitárius segítségnyújtási politikák végrehajtásának folyamatosan romló körülményeire, amelyeket különösen a Covid19-világjárvány, az éghajlatváltozás hatásainak könyörtelen súlyosbodása, a biológiai sokféleség csökkenése, az élelmiszer-ellátás növekvő bizonytalansága és Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújának halmozódó következményei jellemeznek; megjegyzi, hogy egyre nő a szakadék az éghajlati, az éhezéssel kapcsolatos, az eladósodási és más humanitárius és egyéb válságok elmélyülésére történő válaszadáshoz szükséges és a rendelkezésre álló források között, ami évtizedek óta először növekvő egyenlőtlenséget és növekvő szegénységet okoz; megfelelő finanszírozást kér a fenntartható fejlődési célokhoz való közeledés helyett tapasztalható, azoktól való eltávolodás megállítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárványhoz és az ukrajnai orosz agresszív háborúhoz, valamint annak geopolitikai és gazdasági hatásaihoz kapcsolódóan az EU előtt álló számos kihívás ellenére növelni kell a fejlesztési támogatásra fordított kiadásokat;
75. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a fenntartható fejlődési célok 2015-ös elfogadásakor nem került sor „milliárdokról billióra” történő átállásra a fejlesztésfinanszírozás terén; megjegyzi, hogy sürgősen sokkal több forrást kell mozgósítani a világ magántulajdonban lévő forrásaiból a beruházások előmozdítása és a hatékonyabb adózás, valamint a fejlesztés állami finanszírozásának növelése révén, összhangban a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal egy olyan szinten, amelynek elérésétől az Unió messze elmarad, miközben biztosítjuk, hogy a fellépések összhangban legyenek a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenddel és a politikák fejlesztési célú koherenciájával;

A 2020. évi mentesítés nyomon követése

76. megjegyzi, hogy a Bizottság az integrált pénzügyi és elszámoltathatósági jelentés keretében az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, a 2020. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésben ⁽²²⁾ összefoglalja a 2020. évi mentesítési eljárás során az Európai Parlament és a Tanács által megfogalmazott főbb szakpolitikai prioritásokra válaszul hozott intézkedéseket;
77. megjegyzi, hogy a Parlament kérésére a Bizottság frissített jelentést nyújtott be a Parlamentnek a nyolcadik és kilencedik EFA végrehajtásáról;
78. üdvözlöi a tengerentúli országok és területek igazgatásának támogatására vonatkozó parlamenti ajánlás végrehajtását, amely garantálja a pénzeszközök méltányos elosztását; hangsúlyozza azonban, hogy az AKCS-régióban az uniós fellépés nagyobb koherenciájára van szükség, biztosítva, hogy a fejlesztési célkitűzések elsőbbséget élvezzenek, és hogy a tengerentúli országokat és területeket célzó politikák kapcsolódjanak a megfelelő földrajzi régiók fejlődéséhez és összhangban legyenek az uniós prioritásokkal;
79. megjegyzi továbbá, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága azonosított ellenőrzési hiányosságok és kiemelt kockázatok kezelésére vonatkozó 2021. évi cselekvési tervének értékelésekor figyelembe vették a Parlament észrevételeit.

⁽²²⁾ COM(2022), 0331 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0331>